

GRETHE THORDAHL

(1926 - 2004)

Skuespiller. Født 11/12 1926, død 29/6 2004 - 77 år gammel. Gift 1° med teaterdirektør og revyforfatter Knud Pheiffer (1909-61), 2° i 1953 med komponist Hans Schreiber (1912-69), 3° med det konservative folketingsmedlem og finansminister Poul Møller (1919-97).

Elev på Aarhus Teater 1943-44, hvor hun debuterede som 16-årig. Omfattende teaterkarriere med mange musical- og revyroller.

Uddrag fra Morten Piils "Danske filmskuespillere" (Gyldendal, 2003):

Fuld af temperament, slagfærdighed og sangbegavelse fik hun allerede inden hun blev 25 år et stort navn på teatret og blev en legendarisk Annie i "Annie Get Your Gun". Derpå forsvandt hun næsten lige så brat ud i halvmørket. Det kunne ligne udefrysning, for talentet fejlede ikke noget. Tværtimod er hun klart en af de bedste unge danske filmskuespillerinder i årene omkring 1950. Men diplomatisk sans var ikke hendes stærke side, f. eks. rummer hendes interviews fra tiden (meget usædvanligt) hug til teaterdirektører.

På film kom hun hurtigt, men relativt beskedent i gang i en række biroller, hvor hun demonstrerer ung friskhed og ubesværet naturlighed. I Johan Jacobsens veldrejede hverdagskomedie "Far betaler" (1946) debuterede hun som en af husets døtre, og først i Alice O'Fredericks' internationale succes "Vi vil ha' et barn" (1949) fik hun en hovedrolle som den ugifte heltinde, der bliver gravid.

Hun var nu ved at etablere sig som en skuespillerinde, der kan bære en film, hvilket sker i "I gabestokken" (1950), et af datidens bedre problemdramaer. Her er hun den tuberkuloseramte unge hustru, der som offer for smitte-forskrækkelsen bliver en paria i sit eget ægteskab. Hendes robuste sensualitet og ligefremme facon holder sentimentaliteten stangen; der er betydelig nærvær og intensitet i hendes spil, og hun ser pragtfuld ud. Ikke underligt, at Hollywood-instruktøren George Stevens på et tidspunkt havde hende i kikkerten.

I "Fodboldpræsten" (1951) er hun på en uriaspost som Jørgen Reenbergs filantropiske rigmandskone, der frelser den vildfarne Tove Maës fra fortabelsen, og også i "Det sande ansigt" (1951) kæmper hun med jordslået gudelighed.

Bedre går det i kriminalfilmen "To minutter for sent" (1952), hvor hun har betydelig gennemslagskraft som Poul Reichhardts jaloux hustru. Og sin allerbedste præstation yder hun i titelrollen i "Husmandstøsen" (1952), Alice O'Fredericks' gedigne Selma Lagerlöf-filmatisering, hvor hun er den kønne, intenst gudsfrygtige tjenestepige Helga, som efterstræbes af egnens mænd.

Selv om hendes erotiske udstråling er kraftig, spiller hun her, med nedadvendt blik og en blufærdig manér, overbevisende på blandingen mellem det hæmmede og det lidenskabelige. En præstation fuld af jysk råstyrke.

Hermed er hendes filmkarriere så godt som slut, i en alder af 26 år! Hun er sammen med Johannes Meyer det bedste i Erik Ballings historiske flop "Kongeligt besøg" (1954) og har en mindre rolle i John Cromwells svensk-amerikanske co-produktion "De sista stegen"/ "A Matter of Morals" (1960), hvor også Mogens Wieth medvirker i en større rolle. Den blev også en fiasko på alle fronter. Dernæst har kun Knud Leif Thomsen bud efter hende, først i "Tine" (1964), dernæst i "Bejleren" (1975), og begge gange gør hun god fyldest i mindre roller. [Uddrag fra "Danske filmskuespillere" slut]

Filmografi

Musik

Titel	År	Funktion	Kategori
Bejleren - en jysk røverhistorie	1975	Stine, Marens mor	DK/Spillefilm
Jacob von Thyboe	1966	Medvirkende	Tv-film
Tine	1964	Sofie	DK/Spillefilm
Kongeligt besøg	1954	Kirsten, lensmandens datter	DK/Spillefilm
Nej	1953	Medvirkende	Tv-film
Husmandstøsen	1952	Helga, Husmandstøsen	DK/Spillefilm
To minutter for sent	1952	Grete, Max' hustru	DK/Spillefilm
Det sande ansigt	1951	Troels' kone	DK/Spillefilm
Fodboldpræsten	1951	Inger	DK/Spillefilm
I gabestokken	1950	Bente, Viggos kone	DK/Spillefilm
Smedestræde 4	1950	Maja, Orlas veninde	DK/Spillefilm
Vi vil ha' et barn	1949	Brudens veninde	DK/Spillefilm
Kampen mod uretten	1949	Mathilde, Nielsens kone	DK/Spillefilm
Sikken en Nat	1947	Tove	DK/Spillefilm
Mani	1947	Dora, pige hos Verle	DK/Spillefilm
Røverne fra Rold	1947	Kirsten, Hvass' Datter	DK/Spillefilm
Far betaler	1946	Susanne, gift med Hans	DK/Spillefilm

 UDSKRIV

 DOWNLOAD PDF